

Na ruim twee jaar voorbereiding stand van zaken wat betreft samenwerkende provincies op het gebied van innovatie in de veehouderij....

Na voorbereidende gesprekken in 2021 zijn in januari 2022 de zes Zandprovincies op initiatief van de Provincie Gelderland gestart met het afstemmen van lopende innovatieprogramma's op het gebied van mest, stallen en emissies.

De zes 'Zandprovincies' zijn de provincies met een aanmerkelijk areaal zandgronden: Gelderland, Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe en Utrecht. Op deze zandgronden heeft men te maken met de grootste bijdrage in Nederland vanuit de landbouw aan emissies van o.a. stikstof en ammoniak. En dus ook een groot aandeel in de problematiek van de Nederlandse landbouw...

Vijf deelsectoren in de veehouderij sloten zich voorjaar 2023 aan bij dit Samenwerkingsverband van provincies: varkens, melkvee, kalveren, pluimvee en geiten.

Daarna is gezamenlijk gewerkt aan een versnellingsaanpak op het gebied van stalinnovaties, mono-mestvergistings en beter bemesten/afrekenbare stoffenbalans. Zomer 2023 startten de voorbereidingen van 32 pilots in de zes Zandprovincies. Deze

pilots zijn erop gericht om doorbraakinnovaties in de juridisch zin houdbaar te maken, in de context van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarbij worden breed sensoren ingezet, waarmee emissies gemeten worden in en rond de stallen.

Ter ondersteuning is in februari 2023 het Innovatie Netwerk Landbouw (INL) opgericht, met als url www.innovatie-netwerk-landbouw.nl , inclusief een landelijk informatieloket. Dit zal vanaf 2024 worden uitgebreid met een beveiligde, digitale werkomgeving voor alle stakeholders in de Nederlandse landbouw en een landelijk netwerk van bezoekadressen in alle 12 provincies.

In 2024 zullen alle 12 provincies bij het Samenwerkingsverband aangesloten zijn. Het voornemen is er om het werkgebied stap voor stap uit te breiden van veehouderij naar alle deelsectoren van de Landbouw, dus inclusief de plantaardige deelsectoren.

Belangrijke doel is dat boeren met bewezen, juridisch houdbare innovaties hun bedrijf uiteindelijk toekomstbestendig en renderend kunnen maken, met behoud van hun vergunningen. Ook als zij gevestigd zijn in de buurt van Natura2000 gebieden. Daarmee leveren ze dan tevens een belangrijke bijdrage aan instandhouding en waar mogelijk herstel van de natuur in Nederland.

Beide doelen zijn echter niet realiseerbaar zonder aanpassing van wet- en regelgeving. Dit is dan ook een belangrijke speerpunt in de werkzaamheden van het Samenwerkingsverband.

Maar er is meer nodig. Landbouwsectoren, provincies, gemeenten, Rijk en andere stakeholders zullen voor de lange termijn (richting 2040/2050) nauw moeten samenwerken om deze doelen te bereiken.

Als concrete vervolgstap hebben provincies en andere stakeholders dan ook het voornemen om zich aan te sluiten bij het 'Regie-orgaan versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij', dat nog dit jaar door het Rijk zal worden opgericht.

Binnenkort worden daartoe formele stappen gezet. Meer daarover in de komende weken.

Bert Ravelli
22 oktober 2023